

УДК 336.717.061

В.К. ГРОШЕВА, Донецький юридичний інститут Луганського державного університету внутрішніх справ

КОНТРОЛЬ ДОТРИМАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ ПРИ НАДАННІ ВАЛЮТНИХ КРЕДИТІВ

Ключові слова: банк; кредитування, контроль, іноземна валюта

Світова криза, що розпочалася наприкінці 2009 р., своїм наслідком мала значний спад економічного розвитку. Скорочення промислового виробництва, зниження попиту на споживчому ринку призвело до зменшення обсягів кредитування, тобто основна продукція банківського сектора стала незапитаною. З іншого боку, підвищення рівня безробіття та падіння доходів як у населення, так і у суб'єктів господарювання об'єктивно призвело до неможливості останніх виконувати свої зобов'язання за раніше укладеними кредитними договорами. Таким чином, банки опинилися в досить скрутному становищі. На жаль, у пошуках виходу, деякі підприємства, використовуючи «прогалини» діючого законодавства, не бажаючи виконувати свої обов'язки за договором, подають позови про визнання недійсними валютних кредитних договорів.

Зазначену тему досліджували в працях В. Козюк, А. Скрипник, Г. Варваренко, А. Гальчинський, А. Шаповалов, С. Шумська, проте контролю в сфері банківського кредитування в іноземній валюті, уваги приділено недостатньо. Тому метою даного дослідження є дослідження питання щодо правового забезпечення державного контролю за дотриманням законодавства у сфері банківського кредитування в іноземній валюті. Новизна роботи полягає в розробці поняття

«банківського нагляду щодо дотримання законодавства про банківське кредитування» та пропозиції внести доповнення в ст.389 ГК.

Здійснення державного контролю – це одна з основних функцій державних органів, яка дозволяє отримувати достовірну та об'єктивну інформацію про фактичний стан справ на підконтрольному об'єкті про стан виконання законів і державної дисципліни, про хід виконання відповідних рішень і рекомендацій; вживати оперативні заходи щодо запобігання, виявлення та припинення дій, що суперечать встановленим державою нормам [1, с.173]. Контроль щодо дотримання законодавства про банківське кредитування є одним з різновидів державного контролю, який виділений в окрему ланку за обсягом і змістом.

Метою банківського нагляду в сфері банківського кредитування є стабільність банківської системи та захист інтересів вкладників і кредиторів банку щодо безпеки зберігання коштів клієнтів на банківських рахунках. Вочевидь, окрім вузькоспеціалізованої мети, будь-який державний контроль має працювати (в певних межах, звичайно) й на зміцнення загального правопорядку.

Згідно ст.19 Господарського кодексу України [2], органи державної влади і посадові особи, уповноважені здійснювати державний контроль і державний нагляд за господарською діяльністю, їх статус та загальні умови і порядок здійснення контролю і нагляду визначаються законами.

У широкому сенсі контроль щодо дотримання законодавства про банківське кредитування включає в себе банківський нагляд (спеціальний вид контролю) щодо дотримання законодавства про банківське кредитування, який здійснюється НБУ; судовий нагляд щодо дотримання законодавства про банківське кредитування, який здійснюється судовою владою в процесі розгляду справ; нагляд правоохоронних органів щодо дотримання законодавства про банківське кредитування; прийняття законів України Верховною Радою України, указів Президента, дек-

ретів Кабінету Міністрів України, направлених на зміцнення дотримання законодавства про банківське кредитування. Опосередковано функцію державного контролю і державного нагляду щодо дотримання законодавства про банківське кредитування здійснюють органи державної влади (Фонд державного майна України, Антимонопольний комітет, Контрольно-ревізійне управління при отриманні бюджетних коштів, податкові органи та ін.).

З огляду на приписи ст.67 Закону України «Про банки і банківську діяльність» [3] можна визначити підстави та обсяг контролю (нагляду) в сфері банківського кредитування:

I. Адміністративне регулювання: 1) реєстрація банків і ліцензування їх діяльності; 2) встановлення вимог та обмежень щодо діяльності банків; 3) застосування санкцій адміністративного чи фінансового характеру; 4) нагляд за діяльністю банків; 5) надання рекомендацій щодо діяльності банків.

II. Індикативне регулювання: 1) встановлення обов'язкових економічних нормативів; 2) визначення норм обов'язкових резервів для банків; 3) встановлення норм відраховуваних до резервів на покриття ризиків від активних банківських операцій; 4) визначення процентної політики; 5) рефінансування банків; 6) кореспондентських відносин; 7) управління золотовалютними резервами, включаючи валютні інтервенції; 8) операцій з цінними паперами на відкритому ринку; 9) імпорту та експорту капіталу.

Наглядова діяльність Національного банку України в сфері банківського кредитування охоплює всі банки, їх підрозділи, афілійованих та споріднених осіб банків на території України та за кордоном, установи іноземних банків в Україні, а також інших юридичних та фізичних осіб у частині дотримання вимог законодавства щодо здійснення банківського кредитування.

При здійсненні банківського нагляду щодо здійснення банківського кредитування Національний банк України має право вимагати від банків та їх керівників усунення порушень банківського законодавства, вико-

нання нормативно-правових актів Національного банку України для уникнення або подолання небажаних наслідків, що можуть поставити під загрозу безпеку коштів, довірених таким банкам, або завдати шкоди належному веденню банківської діяльності. Національний банк України здійснює банківський нагляд на індивідуальній та консолідованій основі і застосовує заходи впливу за порушення вимог законодавства щодо банківської діяльності.

Отже, підсумовуючи вищевикладене та застосовуючи приписи статті 1 Закону України «Про Національний банк України» [4], можна визначити поняття «банківський нагляд щодо дотримання законодавства про банківське кредитування» – це система контролю та активних впорядкованих дій Національного банку України, спрямованих на забезпечення дотримання банками та іншими особами, стосовно яких Національний банк України здійснює наглядову діяльність законодавства України і встановлених нормативів щодо дотримання законодавства про банківське кредитування, з метою забезпечення стабільності банківської системи та захисту інтересів вкладників та кредиторів банку.

Разом із тим, аналіз господарської компетенції органів, що здійснюють опосередкований контроль у сфері банківського кредитування, свідчить про відсутність узгодженого механізму взаємодії цих органів, що впливає на ефективність контролю взагалі та в окремо узятій сфері банківського валютного кредитування. Вочевидь, пріоритетами цього контролю є безпека сторін (як банка, так і підприємства та його власника).

В даному дослідженні увага приділяється саме банківському контролю щодо дотримання законодавства про банківське кредитування в іноземній валюті. Основними мірами надзору та контролю НБУ за діяльністю комерційних банків в сфері банківського кредитування являється *державна реєстрація, ліцензування та забезпечення ефективної протидії легалізації засобів, отриманих злочинним шляхом* [5, с.40–41].

Необхідність контролю на стадії створення банку та ліцензування провадження діяльності з надання банківських кредитів обумовлено погіршенням платоспроможності банків, що значно збільшує ризики невиконання такими установами своїх зобов'язань перед споживачами послуг. Крім того, такий контроль є важливим заходом, який дозволяє підвищити стійкість банків до негативного впливу фінансової кризи. До того ж, без отримання банківської ліцензії не дозволяється здійснювати одночасно діяльність по залученню вкладів та інших коштів, що підлягають поверненню, і наданню кредитів, а також вести рахунки (ст.19 Закону України «Про банки і банківську діяльність»).

Запропоновані заходи повинні сприяти допуску до діяльності лише фінансово спроможних банків, що є досить актуальним в умовах фінансової кризи. Очікуваними результатами є збільшення вимог щодо власного капіталу банків, як наслідок зменшення кількості недобросовісних установ на фінансовому ринку, що в свою чергу сприятиме підвищенню якості послуг та захисту прав споживачів в сфері банківського кредитування.

Вступний контроль, являється важливою складовою банківського надзору взагалі та в сфері банківського кредитування, оскільки обмежує можливість здійснення банківських операцій тільки тими суб'єктами, які мають ліцензію на право займатися банківською діяльністю. На вступному контролі розрізняють два етапи: реєстрація банку як юридичної особи та надання ліцензії на здійснення банківських операцій [5, с.40–41].

Разом із цим, НБУ не містить у своїх нормативно-правових актах жодних застережень щодо особливостей кредитування в іноземній валюті. Така ситуація на сучасному розвитку суспільства призвела до масового звернення боржників до господарських судів з метою визнання укладених ними кредитних договорів недійсними, оскільки як вважають позивачі, зміст спірного кредитного договору суперечить приписам чинного законодавства на підставі ч.1 ст.203, ст.215 Цивільного

кодексу України [6]. Це дає можливість боржникам на час розгляду справ у суді не платити в строк розмір заборгованості за основним боргом, процентів за користування кредитом, та застосовувати наслідки реституції відповідно до ст.216 ЦК, в разі визнання договорів недійсними кожна із сторін зобов'язана повернути другій стороні у натурі все, що вона одержала на виконання цього правочину, а в разі неможливості такого повернення, зокрема тоді, коли одержане полягає у користуванні майном, виконаній роботі, наданій послугі – відшкодувати вартість того, що одержано, за цінами, які існують на момент відшкодування). Проте, повернення отриманих кредитних коштів ускладнюється, якщо кредит був наданий у розмірі декількох мільйонів в іноземній валюті. Позичальник, як правило, не в змозі повернути одночасно таку велику суму, тому майно підприємства опиняється під загрозою розпродажу.

Тобто, в результаті проведення нескладних аукціонних процедур майно підприємств може переходити в інші руки. Таким чином, в результаті подібних схем у короткостроковому періоді власники підприємств боржників за кредитним договором втрачають власне майно, яке може переходити до «рейдерів», а Державний бюджет не отримує податкових надходжень. У довгостроковій перспективі суб'єкт господарювання, від майна якого після «зачищень» від привабливих активів, залишається лише неліквід, наближується до банкрутства. Отже, це свідчить про використання банківського сектору у різного роду «рейдерських» схемах.

Слід відмітити, що негативні наслідки від такого кредитування настають не лише для боржника, але й для банку, що надав такий кредит, у разі визнання у судовому порядку кредитного договору недійсним, оскільки здійснити реституцію та в короткостроковому періоді повернути банку суму «несанкціонованого» кредиту, як того вимагає ст.216 ЦК України, підприємство, результати діяльності якого у зв'язку з вибуттям активів погіршилися, не зможе.

При здійсненні контролю за банківським кредитуванням на практиці при розгляді справ у господарських судах виникають запитання з приводу необхідності отримання банками та їх філіалами ліцензій та дозволів. Наприклад, Національний банк України подав касаційну скаргу у справі 9/70пд про визнання недійсними кредитного, іпотечного договору та договору застави майнових прав. Приймаючи 18.11.2009 р. постанову, Вищий господарський суд України роз'яснив наступне [7].

Статтею 5 Декрету Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» (надалі – Декрет) [8] передбачено, що Національний банк України видає індивідуальні та генеральні ліцензії на здійснення валютних операцій, які підпадають під режим ліцензування згідно з цим Декретом. Генеральні ліцензії видаються комерційним банкам та іншим фінансовим установам України, національному оператору поштового зв'язку на здійснення валютних операцій, що не потребують індивідуальної ліцензії, на весь період дії режиму валютного регулювання.

Індивідуальні ліцензії видаються резидентам і нерезидентам на здійснення разової валютної операції на період, необхідний для здійснення такої операції. Індивідуальної ліцензії в сфері банківського кредитування потребують такі операції відповідно до пп.«в», «г» ч.4 ст.5 Декрету щодо:

- надання і одержання резидентами кредитів в іноземній валюті, якщо терміни і суми таких кредитів перевищують встановлені законодавством межі;

- використання іноземної валюти на території України як засобу платежу або як застави.

Водночас, відповідно до п.1.5 Положення про порядок видачі Національним банком України індивідуальних ліцензій на використання іноземної валюти на території України як засобу платежу [9], використання іноземної валюти як засобу платежу без ліцензії дозволяється: якщо ініціатором або отримувачем за валютною операцією є уповноважений банк (ця норма стосується лише тих опе-

рацій уповноваженого банку, на здійснення яких Національний банк видав йому банківську ліцензію та письмовий дозвіл на здійснення операції з валютними цінностями).

Господарські суди не звернули увагу на наявність у відповідача банківської ліцензії, виданої Національним банком України на здійснення операцій, визначених ч.1 та п.5–11 ч.2 ст.47 Закону України «Про банки та банківську діяльність» та дозволу. Таким чином, з даної постанови Вищого господарського суду України та аналізу норм законодавства витікає, що необхідно з'ясувати, чи видав Національний банк банківську ліцензію та письмовий дозвіл на здійснення операції з валютними цінностями.

Крім того, господарські суди не в повній мірі дослідили обставини щодо застосування положень Декрету Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю». Зокрема, п.4 ст.5 Декрету визначено, що індивідуальної ліцензії потребують в тому числі й операції щодо надання і одержання резидентами кредитів в іноземній валюті, *якщо терміни і суми таких кредитів перевищують встановлені законодавством межі*. Проте, господарські суди не з'ясували чи встановлено чинним законодавством зазначені вище обмеження, а відтак чи підлягала застосуванню до спірних правовідносин сторін вказана норма [7].

Таким чином, перед господарськими судами виникли суто теоретичне питання:

- чи встановлено чинним законодавством межі *термінів і сум кредитів* в іноземній валюті (*якщо встановлено – то при наданні кредитів в іноземній валюті при перевищенні вказаних меж термінів і сум кредитів, необхідно отримати індивідуальну ліцензію*);

- *якщо* чинним законодавством межі *термінів і сум кредитів* в іноземній валюті не встановлено, то наданні банком кредитів в іноземній валюті не потребує додаткового отримання індивідуальної ліцензії. В такому випадку банк діє на підставі вже отриманих раніше банківської ліцензії та письмового дозволу на здійснення операції з валютними

цінностями.

Водночас, на сучасному розвитку господарські суди неоднаково трактують норми вказаного Декрету «Про систему валютного регулювання і валютного контролю». Так, господарський суд Волинської області в рішенні від 17.02.2010 р. по справі № 02/65-92 [10] про визнання недійсним кредитного договору, наданого в іноземній валюті, вважає, що при поверненні валютного кредиту та сплаті процентів за користування кредитом із застосуванням іноземної валюти, така операція є операцією з використання іноземної валюти на території України як засобу платежу та згідно з п.«г», ч.4 ст.5 Декрету Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю», що потребує індивідуальної ліцензії. Однак, інші господарські (господарський суд Львівської області в рішенні від 11.03.2010 р. по справі № 28/11 про визнання недійсним кредитного договору [11], господарський суд Миколаївської області в рішенні від 25.01.2010 р. по справі № 18/115/09 про визнання недійсним кредитного договору [12], господарський суд Волинської області в рішенні від 21.01.2010 р. по справі № 9/64-92 про визнання недійсним кредитного договору [13]) вказують на зовсім протилежне, що здійснення резидентами операцій по отриманню та наданню кредитів в іноземній валюті не потребує індивідуальної ліцензії НБУ.

Відповідно до ч.3 ст.533 ЦК України використання іноземної валюти, а також платіжних документів в іноземній валюті при здійсненні розрахунків на території України за зобов'язаннями допускається у випадках, порядку та на умовах, встановлених законом. Згідно ч.2 ст.198 ГК України грошові зобов'язання можуть бути виражені в іноземній валюті лише у випадках, якщо суб'єкти господарювання мають право проводити розрахунки між собою в іноземній валюті відповідно до законодавства. Виконання зобов'язань, виражених в іноземній валюті, здійснюється відповідно до закону. Законодавчими актами, що встановлюють право

банку здійснювати операції в іноземній валюті, є: Закони України «Про банки і банківську діяльність» та «Про Національний банк України», Декрет Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю». Зазначені нормативні акти визначають, що банк має право здійснювати свою діяльність на підставі виданої НБУ ліцензії.

У всіх випадках вказаних господарських справ, Національним банком України була надана банкам та зареєстровано Банківська ліцензія та виданий Дозвіл на право здійснення операцій визначених п.1-4 ч.2 та ч.4 ст.47 Законом України «Про банки і банківську діяльність» згідно з додатком. В додатку до дозволу вказано перелік операцій, які має право здійснювати банки, в даному переліку, зокрема, вказані операції з валютними цінностями.

Відповідно до ч.3 ст.14 ГК України ліцензія – це документ державного зразка, який засвідчує право суб'єкта господарювання на провадження зазначеного в ньому виду господарської діяльності за умови виконання ліцензійних умов. Відносини, пов'язані з ліцензуванням певних видів господарської діяльності, регулюються законом. Законом України «Про банки і банківську діяльність» визначено, що Банк має право здійснювати банківську діяльність тільки після отримання банківської ліцензії, банківська ліцензія надається Національним банком України (ст.19). Відповідно до ст.47 Закону України «Про банки і банківську діяльність» на підставі банківської ліцензії банки мають право здійснювати операції з розміщення залучених коштів від свого імені, на власних умовах та на власний ризик. Згідно з ч.1 ст.49 цього Закону розміщення залучених коштів від свого імені визнається кредитною операцією. Відповідно до ст.2 Закону України «Про банки і банківську діяльність» коштами є гроші у національній або іноземній валюті чи їх еквівалент. Таким чином, відповідно до положень Закону України «Про банки і банківську діяльність», банк на підставі ба-

нківської ліцензії має право здійснювати кредитування в іноземній валюті.

Згідно ч.ч.1, 2.4 ст.5 Декрет Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» Національний банк України видає індивідуальні та генеральні ліцензії на здійснення валютних операцій, які підпадають під режим ліцензування згідно з цим Декретом. Генеральні ліцензії видаються комерційним банкам та іншим фінансовим установам України, національному оператору поштового зв'язку на здійснення валютних операцій, що не потребують індивідуальної ліцензії, на весь період дії режиму валютного регулювання), Індивідуальні ліцензії видаються резидентам і нерезидентам на здійснення *разової валютної операції* на період, необхідний для здійснення такої операції.

Відповідно до п.2 ст.6 названого Декрету уповноважені банки та інші фінансові установи, що одержали ліцензію Національного банку України від свого імені купують і продають іноземну валюту на міжбанківському валютному ринку України за дорученнями і за рахунок резидентів і нерезидентів; мають право від свого імені і за свій рахунок купувати іноземну валюту готівкою у фізичних осіб – резидентів і нерезидентів, а також продавати її фізичним особам – резидентам.

Згідно п.5.3 Положення про порядок видачі банкам банківських ліцензій, письмових дозволів та ліцензій на виконання окремих операцій, затвердженого постановою Правління НБУ від 17.07.2001 р. № 275 [14], письмовий дозвіл на здійснення операцій з валютними цінностями є генеральною ліцензією на здійснення валютних операцій згідно з Декретом Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю». Відповідно до п.2.3 зазначеного Положення за умови отримання письмового дозволу Національного банку банки мають право здійснювати операції з валютними цінностями по залученню та розміщенню іноземної валюти на валютному ринку України. Таким чином, законодавство України чітко

та однозначно визначає правомочність банків на підставі відповідних ліцензій надавати кредити в іноземній валюті та бути суб'єктом кредитних зобов'язань (правовідносин) в іноземній валюті. Більш того, спеціальне законодавство в сфері банківської діяльності не містить норм, якими забороняється банкам надавати кредити в іноземній валюті.

Що стосується валютного законодавства, то відповідно до вимог ст.1 Декрету, надання кредитів в іноземній валюті відноситься до валютних операцій. Здійснення валютних операцій може мати місце на підставі генеральних чи індивідуальних ліцензій Національного банку України. Індивідуальна ліцензія на проведення вказаних операцій необхідна лише у тому випадку, якщо терміни і суми кредитів перевищують встановлені законодавством межі. Однак, на сьогоднішній день законодавством не встановлено термінів і сум кредитів в іноземній валюті як критеріїв їх віднесення до сфери дії режиму індивідуального ліцензування. Ця обставина, з огляду на відсилочний характер норми Декрету, не дозволяє поширити режим індивідуального ліцензування на валютні операції, пов'язані з наданням резидентами (банками або іншими фінансовими організаціями) кредитів в іноземній валюті іншим резидентам.

Отже, виходячи з того, що у всіх перелічених вище господарських справах Банки отримали банківську ліцензію та дозвіл Національного банку на здійснення операцій з валютними цінностями, тому вони мають право на постійній основі здійснювати операції, щодо розміщення іноземної валюти.

Аналіз положень ст.47 та ст.49 Закону України «Про банки і банківську діяльність», та ст.5 Декрету Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» дозволяє зробити висновок, що наявність у банку генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій та відповідного Дозволу є достатньою підставою для здійснення Банком операцій з валютними цінностями, в тому числі операцій з використання іноземної валюти як засобу платежу.

Вимога позивача про визнання недійсним кредитного договору на підставі ч.1 ст.203, ст.215 Цивільного кодексу України, як такого, що суперечить вимогам чинного законодавства є безпідставною і задоволенню не підлягає. Схожу правову позицію підтримує Вищий господарський суд України по справі № 24/43-09-1527 від 14.10.2009 р.

Таку ж позицію підтримує Національний банк України у листі від 07.12.2009 р. № 13-210/7871-22612 [15], з якого вбачається, що уповноважені банки на підставі банківської ліцензії та письмового дозволу на здійснення операцій з валютними цінностями мають право здійснювати операції з надання кредитів в іноземній валюті.

Щодо вимог підпункту «в» п.4 ст.5 Декрету, який передбачає наявність індивідуальної ліцензії на надання і одержання резидентами кредитів в іноземній валюті, якщо терміни і суми таких кредитів перевищують встановлені законодавством межі, НБУ повідомив наступне. На сьогодні законодавець не визначив межі термінів і сум надання/одержання кредитів в іноземній валюті. Таким чином, операція з надання банками кредитів в іноземній валюті не потребує індивідуальної ліцензії.

З огляду на збільшення подання позовів про визнання недійсними договорів кредитування в іноземній валюті та застосування даної схеми в «рейдерських» схемах захвату майна підприємств, ст.389 ГК доречно доповнити змістом щодо застосування індивідуальної ліцензії: «Операція з надання банками кредитів в іноземній валюті не потребує індивідуальної ліцензії». Внесення змін та доповнень саме в Господарський кодекс зумовлено необхідністю уникнення множинності актів господарського законодавства, посилити нарошування нормативного змісту ГК за рахунок імплементації в нього норм чинних господарсько-правових актів, які показали свою результативність та стабільність. Це допоможе посиленню стержневої ти системостворюючої ролі ГК у всій галузі господарського права, що допоможе в правозастосуванні.

Отже, після розгляду законодавства, практики господарських судів та з огляду на відсутність в наукових розробках поняття «банківського нагляду щодо дотримання законодавства про банківське кредитування», можна запропонувати розглядати його як систему контролю та активних впорядкованих дій Національного банку України, спрямованих на забезпечення дотримання банками та іншими особами, стосовно яких Національний банк України здійснює наглядову діяльність законодавства України і встановлених нормативів щодо дотримання законодавства про банківське кредитування, з метою забезпечення стабільності банківської системи та захисту інтересів вкладників та кредиторів банку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Великий енциклопедичний юридичний словник / за ред. Ю. С. Шемшученка. – К. : Юрид. думка, 2007. – 992 с.
2. Господарський кодекс України : від 16.01.2003 р., № 436 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
3. Закон України «Про банки і банківську діяльність» : від 07.12.2000 р., № 2121-III // ВВР України. – 2001. – № 5–6. – Ст. 30.
4. Закон України «Про Національний банк України» : від 20.05.1999 р., № 679-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
5. Любунь О. С. Банківський нагляд / О. С. Любунь, К. Є. Раєвський. – К. : Центр навч. літ., 2005. – 416 с.
6. Цивільний кодекс України: науково-практичний коментар / за заг. ред. Є. Ю. Харитонова. – Х. : Одіссей, 2007. – 1200 с.
7. Постанова Вищого господарського суду України : від 18.11.2009 р. по справі № 9/70пд [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua>.
8. Декрет Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» : від 19.02.1993 р., № 15-93 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

9. Постанова Національного банку України «Про затвердження Положення про порядок видачі Національним банком України індивідуальних ліцензій на використання іноземної валюти на території України як засобу платежу»: від 14.10.2004 р., № 483 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 45. – Ст. 2976.

10. Рішення господарського суду Волинської області : від 17.02.2010 р. по справі № 02/65-92 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua>.

11. Рішення господарського суду Львівської області : від 11.03.2010 р. по справі № 28/11 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua>.

12. Рішення господарського суду Миколаївської області : від 25.01.2010 р. по справі № 18/115/09 [Електронний ресурс]. – Режим

доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua>.

13. Рішення господарського суду Волинської області : від 21.01.2010 р. по справі № 9/64-92 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua>.

14. Постанова Правління НБУ «Про затвердження Положення про порядок видачі банкам банківських ліцензій, письмових дозволів та ліцензій на виконання окремих операцій»: від 17.07.2001 р., № 275 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

15. Лист Національного банку України «Про правомірність укладання кредитних договорів в іноземній валюті»: від 07.12.2009 р., № 13-210/7871-22612 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

Грошева В. К. Контроль дотримання законодавства про банківське кредитування при наданні валютних кредитів / В. К. Грошева // Форум права. – 2010. – № 3. – С. 54–61 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2010-3/10gvknavk.pdf>

Приділяється увага банківському контролю щодо дотримання законодавства про банківське кредитування в іноземній валюті: основним мірам нагляду та контролю НБУ за діяльністю комерційних банків в сфері банківського кредитування, зокрема, державної реєстрації, ліцензуванню та забезпеченню ефективної протидії легалізації засобів, отриманих злочинним шляхом.

Грошева В.К. Контроль соблюдения законодательства о банковском кредитовании при предоставлении валютных кредитов

Уделяется внимание банковскому контролю в отношении соблюдения законодательства о банковском кредитовании в иностранной валюте: основным мероприятиям надзора и контроля НБУ за деятельностью коммерческих банков в сфере банковского кредитования, в частности, государственной регистрации, лицензированию и обеспечению эффективного противодействия легализации средств, полученных преступным путем.

Groshev V.K. The Control Observance of the Legislation on Bank Crediting by Granting of Currency Credits

The attention to the bank control concerning observance of the legislation on bank crediting in a foreign currency is paid: to the basic actions of supervision and control НБУ over activity of commercial banks in sphere of bank crediting, in particular, to the state registration, licensing and maintenance of effective counteraction of legalization of the means received by a criminal way.